

NARVA LINNAVOLIKOGU OTSUS

Narva

.....2006.a. nr.....

Endise Börsihoone restaureerimisest ja tema võimalikust kasutamisest mistahes muu ehitise (eraldiseisva) osana.

Arvestades Narva linnakodanike soove, mida kinnitavad Narva Linnavolikogule laekunud enam kui tuhande linnakodaniku allkirjad (vt. lisa nr.1) ning vastavalt Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (RT I 1993, 37, 558; RT I 1999, 82, 755; 2000, 51, 322; 2001, 82, 489; 100, 642; 2002, 29, 174; 36, 220; 50, 313; 53, 336; 58, 362; 61, 375; 63, 387; 64, 390, 393; 68, 407; 82, 480; 96, 565; 99, 579; 2003, 1, 1; 4, 22; 23, 141; 88, 588; 2004, 41, 277; 56, 399) § 22 lõike 1 punktile 33 ja Planeerimisseaduse (RT I 2002, 99, 579; 2004, 22, 148; 38, 258) § 24 lõikele 3 ja § 25 lõikele 4

Narva Linnavolikogu otsustab:

1. Tühistada Narva Linnavolikogu otsused: 26.04. 2005.a. otsus nr. 72/54 „Tartu Ülikooli Narva Kolledži õppehoone detailplaneeringu kinnitamisest” ning 23.12. 2005.a. otsus nr. 230 „Projekteerimistingimuste määramisest”, kui J. Kaljundilt tellitud ja tema poolt koostatud ning Muinsuskaitseametilt 24. nov. 2004.a. kooskõlastuse nr. 2111 saanud **muinsuskaitsealistele eritingimustele** mittevastavad.
2. Kehtestada tähtajatu nõue, et endine **Börsihoone kui Raekoja platsi silmapaistvaim ehitis kuulub restaureerimisele** ning teda võib kasutada projekteeritava TÜNK õppehoone või mistahes muu sinna planeeritava ehitise **eraldiseisva** osana ainult tingimusel, et **börsihoone taastatakse, vähemalt väliselt, tema esialgsel originaalsel kujul, kaasa arvatud torn.** Börsihoone siseehitust on lubatud muuta tungival vajadusel niivõrd, kuivõrd see ei lähe vastuollu välisilmega.
Ühtlasi pöördub Linnavolikogu praegune koosseis järgmiste koosseisude poole üleskutsega käesoleva otsuse mõttest mitte taganeda.
3. Vastuvõetud otsusest teavitada viivitamatult Tartu Ülikooli.
4. Otsus jõustub seadusega ettenähtud korras.
5. Otsust on võimalik vaidlustada halduskohtus 30 päeva jooksul alates otsuse vastuvõtmisest.

Lisa: Otsuse eelnõu seletuskiri koos lisadega

Mihhail Stalnuhhin

Narva Linnavolikogu esimees

SELETUSKIRI

Narva Linnavolikogu otsusele "Endise börsihoone restaureerimisest ja selle võimalikust kasutamisest mistahes muu ehitise eraldiseisva osana".

1. Otsuse eelnõu aluseks on Narva linnakodanike seisukoht antud küsimuses, mida kinnitavad algatusrühma poolt kogutud allkirjad (kokku üle 1300). Algatusrühm ei kahtle, et need väljendavad enamuse arvamust, sest kogumise käigus oli allkirja andmisest äratütemisi kordi vähem, kui nõustumisi. Allkirju anti entusiastlikult, kõikvõimalikesse vanusegruppidesse kuuluvate ja erineva haridustasemega inimeste poolt, kes olid meeldivalt üllatunud, et niisugune aktsioon üldse toimub. Äratütlejatel enamasti polnud vastuargumente, avaldati puhtkonjunktuurilisi kaalutlusi, väljendati mingit ebamäära kartust „niisuguse asjaga” tegelda (võib-olla kardeti töökoha kaotamist vms).

Algatusrühm on veendunud, et lootused TÜNK õppehoone projekti „Vihm” "omaks võtmisest" tulevikus, st "sellega harjumisest", ning seoses sellega viited analoogiale Eiffeli torni, Louvre'i klaaspüramiidiga jms ei ole asjakohased. Need tunnistavad kas keelitlejate kahetsusväärset ebakompetentsust või teadlikku hämamist, kuna **hävitatud hoonete taastamisotsuste aluseks on alati olnud rahva soov taastada oma identiteedile olulised sümbolid, mitte lubada „peale jääda” hävitajate tahtel**. Nii oli see pärastõjajärgses Varssavis (mis on nüüd UNESCO kultuurimälestiste nimekirjas!), Gdanskis, mitmetes Saksamaa linnades, Lätis ja Leedus. Nii on see muuseas ka nüüdsel Venemaal, kus eredaimaks näiteks on ehk enam kui 50 aastat pärast hävitamist taastatud Lunastaja Kristuse Peakirik Moskvas, aga ka tsaari jt ülikute losside taastamine Peterburis ja selle ümbruses, kloostrite ja kirikute massiline taastamine Ukrainas jm. Teises maailmasõjas purustatud ehitiste taastamine käib Euroopas veel praegugi, ning miks peaks Narva siin erand olema? Inglaslik põhimõte – „hoida nagu leitud” – ei sobi kuidagi seal, kus purustused olid totaalsed, ja ka inglased ise pole sellest alati kinni pidanud (isegi Stonehenge' ja Hadrianuse valli juures). Kõige värskem näide samal teemal on Prantsuse valitsuse kava restaureerida Tuileries' palee Pariisis (kuningapalee kompleksi ehitamist alustati 1564, põletati maha 1871 Pariisi Kommuuni ajal ning rusud lammutati 1883)!

Mis puutub TÜNK tingimusse ehitada õppehoone just ja ainult end. börsihoone asukohale, siis selle põhjenduseks pole tegelikult mingeid argumente esitatud.

2. Juriidiliselt kogu käimasoleva protsessi aluseks olev, Narva LVK 28.04.2005.a otsusega nr 72/54 kehtestatud **detailplaneering** (edaspidi tekstis - **DP**), on vastuolus J.Kaljundi poolt koostatud ning Muinsuskaitseameti poolt 24.11.2004.a kooskõlastatud **muinsuskaitseliste eritingimustega** (edaspidi tekstis - **MET**), ja nimelt:

2.1. DP on vastuolus nii MET vaimuga, mida J.Kaljundi kirjeldab seletavas tekstis, kui ka konkreetsete MET punktidega nr. 2, 3 ja eriti 4, mis annab TÜNK hoonele kaks võimalikku **alternatiivset** asukohta: **A** – ajaloolise börsihoone asukohal, kusjuures on nõutav **taastada** ajaloolise börsihoone fassaadi; **B** – ajaloolise börsihoone tagusel alal, kusjuures endise börsihoone alune maa-ala ei kuulu hoonestamisele ning hoone fassaadilahendus on vaba.

DP-s on sõna „alternatiiv” eemaldatud, mõlemad asukohad seega justkui ühendatud ning ajaloolise fassaadi taastamise asemel räägitakse selle "arvestamisest", Linnavolikogu otsuses ka sisuliselt mitte millekski kohustavast „aratuntavast sarnasusest”.

Konkreetselt asukohavaliku pidi Muinsuskaitse Nõukogu (MN) otsustama pärast konkursprojektide laekumist (MET p.4) – kuid seda pole tehtud, keegi pole selles küsimuses MN poole pöördunudki.

2.2. **On ilmne**, et „vana kooli mehe” J. Kaljundi koostatud MET on kirjutatud heauskselt. Näiteks, mainimata MET-s hoone katust, on ta endastmõistetavalt pidanud endise börsihoone

kelpkatust lahutamatult selle fassaadi juurde kuuluvaks, aimamata, et „uue põlvkond” on valmis heausksust ära kasutama.

DP kooskõlastuslehel on juristi allkiri, kuid eelnevast jääb mulje, et ta pole teksti lugenud.

Kellelgi pole õigust MET nõudeid lõdvendada. Seda ei saa teha ei „heatahte lepinguga” (20.12.2005) ega suusõnalise „aumeeste kokkuleppega” (vt.seletuskirja lisa nr 2, J.Aaviksoo 09.08.2006.a meili koopia).

Lausa skandaalne on tõsiasi, et pärast MET ignoreerinud projekti "Vihm" võitjaks tunnistamist nõutas tellija tagantjärele (24.10.05) uuel autorilt uued MET, mis on juba sobitatud(!) võiduprojekti lahendustele. Nende autor, Viljandi(!) arhitekt R.Mändmaa on asunud ehituslikule kultuuripärandilisele situatsioonile erapooletu ajaloolise hinnangu andmise asemel võiduprojekti meelevaldseid lahendusi kiitma! Kuid sobitamine pole täielikult õnnestunud, isegi nende lõdvendatud MET-ga on projekt "Vihm" vastuolus.

3.Lisaks eeltoodule:

Peamisteks põhjendusteks endise börsihoone kohale TÜNK hoone püstitamiseks, nagu võib aru saada Narva linnajuhtide sõnavõttudest kohalikes meediaväljaannetes, aga ka Riigikogu kultuurikomisjoni väljasõiduistungil Narvas 8. juunil 2006.a öeldust, on nüüdseks kujunenud:

3.1 TÜNK poolt juba tehtud kulutused ning hirm, et TÜ võib need kulud Narva linnalt kohtulikult sisse nõuda (3-5 milj. krooni – vt lisa nr 2);

Kuid selleks puudub TÜ-l igasugune alus. See selgub EV Haridusministri käskkirjast nr 135, 20.02.2006.a, kus p.1-s on märgitud, et kuni ehitusloa saamiseni, mille hilisemaks tähtjaks on määratud 01.01.2007.a, teeb Narva Kolledž kõik kulud omal riisikol (vt. lisa nr.4). Samas, eelmainitud Rk kultuurikomisjoni istungil väitis hr Aaviksoo, et ehituse võib veel peatada küll, kuid kogu küsimus ongi neis juba tehtud kulutustes.

Mis puutub arheoloogilistele päästekaevamistele tehtud kulutustesse, siis Narva linn võiks need täielikult või osaliselt enda kanda võtta, sest uuritud alale tuleb varem või hiljem midagi ehitada ning neid võib lugeda vajalikeks ka Narva ajaloo uurimise seisukohalt.

3.2 Vajadus arendada Narvas kõrgharidust, mis TÜ rektori hoiatusel ilma uue TÜNK hooneta (just börsihoone kohal?) võivat ohtu sattuda (vt lisa nr 2).

Narvas kõrghariduse arendamise vajadus pole üldse vaidlustatav, kuid teha see võimalus sõltuvaks ainult sellest, kas õppehoonet saab ehitada raekoja kaitsetsooni ja välistada sellega linna kunagiste sümbolite taastamise võimaluski, on selge šantaaž. On hämmastav, et niisuguste tingimusega esineb lugupeetud TÜ rektor ja presidendikandidaat (vt lisa nr 4).

Narvas on kolledžihoonele sobivaid kohti piisavalt, sealhulgas ka vanalinnas. **Kui aga EL-i abiraha taotlus on tõepoolest seotud antud asukohaga** ning seega on lubatud ühtlasi taastada börsihoone, siis tuleb seda ka teha, vastasel juhul on lihtsalt pettusega tegemist.

Iseküsimus on, kas praeguse kolledžihoone kergekäeline mahajätmine on ikka põhjendatud. Selle renoveerimiseks on juba üsna palju kulutatud ja kasuliku pinna poolest ületab too planeeritavat tunduvalt (vastavalt 6000 ja 5000m²). Veel olulisem on see, et praeguses hoones on ühiselamu, võimla, krundil staadion ja piisavalt ruumi laiendamiseks (kasvõi needsamad vajalikud suurauditooriumid 100-200-le tudengile, kui neid tõepoolest olemasolevasse majja paigutada ei anna). Kõige selle jaoks pole uues asukohas mingeid võimalusi, pole isegi kohta kasvõi ainult direktori auto parkimiseks.

Kunagi „protsessi” alguses väideti, et ehitusekspertiisi kohaselt on uue hoone ehitamine majanduslikult otstarbekam, kui olemasoleva renoveerimine ja ülikooli vajadusteks kohandamine (juttu oli paarist puudevast suurauditooriumist 100-le ja 200-le üliõpilasele). Kuid uue hoone hinnaks pakuti siis 48 milj. krooni, praegu hinnatakse maksumuseks kuni 120

miljonit krooni! Kahju, mis tekib kultuuripärandi restaureerimise võimaluse kaotamisest ei ole rahaliselt väljendatav.

Pole vaja hädada „avalöögist vanalinna taastamiseks” jms., kui tegelikuks motiiviks on algusest peale olnud auahne soov, et „2010. aastal istub Narva kolledži direktor mugavas kohvikus Narva Raekoja platsil ja vaatab oma kolledži poole. See asub kunagise börsihoone kohal, ehkki hoone **väliselt päriselt kunagist kauplemiskohta ei meenuta**” (vt TÜNK väljaanne „TÜNK õppehoone, Narva, 2006, tsitaat TÜNK 1999-2001.a aruandest lk 1! – vt. lisa nr 5). See juba ajavahemikus 1999-2001 tekkinud kinnisidee näitab selgelt nii kohavaliku motiivi kui ka fakti, et mingit börsihoone taastamist pole algusest peale mõttes olnud, Narva avalikkust on püütud vaid taoliste juttudega ära petta!

Siinkohal sobib tutvuda ka MN alalise arhitektuurimälestiste ekspertnõukogu 09.04.2004.a koosoleku protokolliga nr 41, kus päevakorrapunktis 1 on ära toodud tollase Narva peaarhitekti R.Schultsi märkus, et "enamik narvalasi on harjunud mõttega vanalinna sõjaeelse hoonestuse maksimaalsest taastamisest". Niisiis **teadsid Narva linnavalitsus ja TÜNK narvalaste seisukohta, kuid ei Narva linnapea hr Tammiste ega kolledži direktor pr Raik ei pidanud vajalikuks sellega arvestada!** (vt lisa nr 6).

Et pilt TÜNK projekti eestvedajate suhtumisest narvalastesse ja nende arvamustesse oleks lõpuni selge, viitame siinkohal ka „uue arhitektuurikeele” eestkõneleja, professor Mart Kalmu (Muinsuskaitse Nõukogu liige, peamine projekti „Vihm” toetaja seal) väidetele, mida ta esitas „Eesti Ekspressi” 03.08.2005.a artiklis „Narvast võib veel linn saada”. Lugupeetud professor süüdistab seal Vana-Narva Seltsi marurahvusluses (!?) ja kuulutab, et "TÜNK uus hoone teeb noortest narvalastest inimesi" – ei rohkem ega vähem! (vt lisa nr 7).

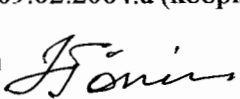
Lõpetuseks loodame, et Narva Linnavolikogu arvestab oma valijate seisukohtadega ja võtab vastu perspektiivitundest kantud ja kultuuripärandit austava otsuse, lükates kõrvale „pragmaatilised” hetkehuvid, teades, et olukorras, kus projektile „Vihm” ehitusloa saamise viimaseks tähtjaks on määratud 01.01.2007.a., on selle saamine, arvestades muinsuskaitsele eritingimustele mittevastavust ja sellest tuleneda võivaid kohtuvaidlusi, enam kui kahtlane.

Usume, et linnavolinikud mõistavad – meil pole mingit õigust hävitada eelmiste põlvkondade poolt meile pärandatud, seda ei andestaks meile tulevased põlvned.

Lisad:

1. Poolt- ja vastuväiteid endise börsihoone asukohale TÜNK hoone ehitamisele.
2. TÜ rektori J.Aaviksoo 09.08.2006.a J.Tõnissonile saadetud meil (koopia).
3. J.Kaljundi koostatud ja Muinsuskaitseameti poolt 24.11.2004.a kooskõlastatud Muinsuskaitsele eritingimused (koopia).
4. Haridus- ja Teadusministri 20. veebr. 2006.a käskkiri nr 135 (koopia).
5. TÜNK 2006.a väljaande „TÜNK õppehoone” lk 1 (koopia).
6. Muinsuskaitse Nõukogu alalise arhitektuurimälestiste ekspertnõukogu koosoleku protokoll nr 41, 09.02.2004.a (koopia).

Allkirjad: J. Tõnisson

J.Kaup

20 september 2006

POOLT - JA VASTUVÄITEID
endise börsihoone asukohale TÜNK õppehoone ehitamisele

1. TÜNK toob vanalinna elu.

See on otsitud, vaieldav argument. Elatakse seal ka praegu, lihtsalt see on vaiksem elu. Kas „lärmeiu” on etem? Seda peaks küsima lähiümbruse elanikelt. Meie teada on olemas Riigikohtu lahend, mis annab lähiümbruse elanikele õiguse nõuda enda huvide arvestamist. Vaevalt, et „lärnelu” neile meeldib, nagu ka see, et ta ilmselt ei mõju soodsalt nende korterite turuhindadele. Seega tekib siin veel üks (kohtu)vaidluskoht.

2. 50 aastat pole midagi tehtud, kas peame ootama veel 50 aastat?

See väide on demagoogiline ja lausa vale. Alates 1960.a. on taastatud Raekoda ja veel kaks hoonet vanalinnas, linnus ja bastionid, millel töö jätkuvad praegugi. Juba 1992.a. koostati **börsihoone ja Peetri maja** restaureerimisprojektid ning isegi alustati töödega – kaevati lahti vundamendid (koos arheoloogiliste uuringutega) jm. Ainult iseseisvuse taastamise järgsele ajale iseloomulik ja arusaadav rahapuudus takistas siis tööde jätkamist. Et nüüd olukord juba on oluliselt muutunud ja edaspidi veelgi kiiremini muutub, seda märkis oma sõnavõtus Riigikogu kultuurikomisjoni väljasõiduistungil Narvas 08.06.2006.a. Narva linnavolikogu esimees hr. Stalnuhhin, viidates Narva linna eelarve kiirele kasvule viimastel aastatel. On olemas, juba 1998.aastast, Riigikogu otsus restaureerimistööde alustamisest Narva vanalinnas, mis eeldab esimese sammuna vastava kontseptsiooni loomist. Kahjuks pole Narva linnavalitsus selleks midagi reaalset teinud, kuigi komisjone on moodustatud ja istungeid peetud, kuid mitte kontseptsiooni väljatöötamiseks, vaid uue kolledžihoone läbisurumiseks, seega sisuliselt sellesama kontseptsiooni mõtetuks muutmiseks!

Kuid hr. Stalnuhhin lubas, selsamal eespoolnimetatud RK kultuurikomisjoni istungil, seda kontseptsiooni juba saabuval sügisel. Hea oleks! Kuid et sel kõigel üldse mõtet oleks, tuleb börsihoone taastada esialgsel kujul!

Restaureeritud Raeplatsi ansambel oleks väärikas mälestusmärk **sõjas hävitatud linnale** ning kahtlemata kujuneks üheks paeluvamaks turismiobjektiks, üheks Narva sümboliks, pälviks positiivset rahvusvahelist tähelepanu. Raeplatsi ansambli restaureerimise võimaluse likvideerimist ei andestaks tulevased põlvkonnad. Tegelikult oleks see 1944.a. alanud ja 50-tel jätkunud hävitustöö lõpuleviimine ja sisuliselt seda taotlevadki „50.a. mittemidagitegemisest” hüüatajad! (näit. A. Pauls eespoolmainitud RK kultuurikomisjoni istungil).

3. „Vihma” autorid on maininud, et neid inspireeris inglise skulptori Rachel Whiteread'i looming ja eriti üks tema taieeid – *HOUSE*, pidades seda oma projekti plussiks, aga võib-olla ka lootes sellega žüriid ja narvakaid pahviks lüüa.

Kuid selle *HOUSE* eest on R. Whiteread saanud **esipreemia** 1993.a. kõmuliste taieeid näitusel **kõige koledama töö** eest! See *HOUSE* oli nostalgiline mälestusmärk ühele 19.sajandil ehitatud, üle 100 aasta kasutuses olnud ridamajale, ning kujutas endast lammutatud ridamaja ühe sektsiooni väljapööratud, betoonist „surimaskivormi”, peaaegu üks-ühele mõõdus. **Kuid see taies püsis vaid kolm kuud, siis kõrvaldati see elanike protestide tõttu!**

R. Whiteread'i taieeid on peetud morbiidseiks. Jü siis oli selle, uuele kolledžihoone eeskujuks olnud taiese morbiidsus nii tugev, et seda kauem taluda ei suudetud. „Vihma” autorid tegid uue hoone fassaadi samal viisil, endise börsihoone fassaadi väljapööratud „surimaskivormina”. Kas tahame kolledžihoonele sama kurba auras? Ilmselt tuleb see morbiidsus esile alles natuuris ja joonistel mitte, ega siis londonlased muidu „õnge” poleks läinud!

R. Whiteread'i on iseloomustatud ka kui *kontroverset* kunstnikku. Kuid üks asi on skulptuuritaies, mida keegi pole kohustatud vaatama ja mille võib avalikust kohast eemaldada, hoopis teine asi aga aastakümneteks ehitatav õppehoone.

4. On arvatud (Narva LK istungil 26.04.2005 a., detailplaneeringu kehtestamisel), et ajaloolisi hooneid on ikka ümber ehitatud ja selles polevat midagi hirmsat.

Midagi kohatumat on raske välja mõelda! Muidugi, sajandeid tagasi ei mõeldud eriti juba loodu säilitamisele, kuid ajad on muutunud. Pealegi jälgiti ka siis ikkagi stiililist sobivust, uus kasvas vanast. Meile aga pakutakse „uut“, mis on karjuvas vastuolus „vanaga“. Tänapäeval enam nii ei kõlba!

5. Võib kindel olla, et „Vihma“ järgi planeeritav kolledžihoone ei pälvi rahvusvahelist, UNESCO ekspertide heakskiitu. Sellekohaseid näiteid on mitmeid (Riia vanalinna siluetti rikkuv nõukaaegne kõrghoone Daugava kaldal, mis ähvardab põhjustada Riia vanalinna kustutamise UNESCO kultuurimälestiste nimekirjast; samalaadseid pretensioone on UNESCO-l Tallinnale, isegi Kölnile, kuigi seal asuvad uued kõrghooned vanalinnast üpris kaugel).

6. On unistatud, et Narva-Ivangorodi kindlused koos võiksid taotleda samasse UNESCO nimekirja pääsemist. Kuigi Narva vanalinn päris otseselt sellega seotud ehk ei ole, pole siiski kahtlust, et planeeritav „novaatorlus“ kahjustab ka seda võimalust.

Allkirjad:

20.05.06.

Lisa nr. 2
"Selektuskirjale"

Kellelt: Jaak Aav <jaak.aaviksoo@ut.ee>
Kellele: <jyri.tonisson@mail.ee>
CC: Leelo Kriisa <leelo.kriisa@ut.ee>
Saadetud: 09.08.2006 9:46:41
Pealkiri: [Fwd: [Fwd: Narva 9.03.06. kokkulepe]]

Lp hr Tõnisson,

Teie küsimusele Taimaalt vastates oli mul meeles volikogu esimehega saavutatud kokkulepe edasiseks tegutsemiseks ja ettekujutus, et see sai ka paberile pandud. Tõel tagasi asjaoludega tutvumine selgitas, et volikogu ruumes saavutatud kokkulepe (pärast seda toimus ka pressikonverents) jäi tegelikult aumeeste kokkuleppeks. Sisust ma sellelegi vaatamata saladust ei tee.

1. Jäime eriarvamusele arhitektuurse lahenduse sobivuse kohalt - hr Stalnuhhin ei pidanud seda sobivaks ja mina isiklikku seisukohta ei oma - usaldan selles küsimuses Arhitektide Liitu.
2. Protseduuriiliselt on linnavalitsuse tegevus õiguslikult vaidlustatav ja projekti peatamisel on Tartu Ülikoolil õigus tekitatud kahjud (ca 3-5 miljonit krooni, osa sellest EL toetusraha) teiselt poolt sisse nõuda.
3. Projekti ümbertöötamiseks puuduvad tegelikult võimalused - EL toetusrahad tuleb õigeaegselt kulutada.
4. Narva Kolledzhi uut hoonet on vaja ja selle projekti nurjumine võib lahenduse aastateks (halvimal juhul ka igaveseks) edasi lükata, asetades ohtu kõrghariduse andmise võimaluse Narvas üldse.

Eelnevale tuginedes leidsime, et projektiga on siiski mõistlik jätkata ning nentisime, et projekti menetlemise käigus tekkinud ja avalikkuses kajastust leidnud pinged (sh poliitilised) on kahetsuväärsed, meie edasine koostöö peaks olema säilinud eriarvamustele vaatamata konstruktiivne. Väljendasin lugupidamist ja mõistmist hr Stalnuhhini seisukohtade suhtes nende inimeste huvide kaitsel, kes ehitist sobivaks ei pea.

Lugupidamisega
Jaak Aaviksoo

----- Original Message -----

Subject: [Fwd: Narva 9.03.06. kokkulepe]
Date: Tue, 08 Aug 2006 13:26:11 +0300
From: Leelo Kriisa <Leelo.Kriisa@ut.ee>
To: aaviksoo@ut.ee

----- Original Message -----

Subject: Narva 9.03.06. kokkulepe
Date: Fri, 28 Jul 2006 12:23:13 +0300
From: Jyri Tonisson <jyri.tonisson@mail.ee>
To: Leelo Kriisa <leelo.kriisa@ut.ee>

Tere

Palusin hr Aaviksood Epl 27.juuli On-line intervjuus avaldada 9.märtsil 2006 Narva linna ja TÜ juhtkondade vahel TÜNK õppehoone asjas sõlmitud kokkuleppe teksti. Hr Aaviksoo vastas, et nimetatud teksti võin ma Teilt saada.

Teie vastusele lootes

Jüri Tõnisson, Narva Muinsuskaitse Selts

Kokkuvõttes peaks ütlema, et Tartu Ülikooli Narva Kolledži projekteerimisel ja ehitamisel peab kinni pidama järgmistest muinsuskaitsealistest eritingimustest:

1. Ettevalmistavas staadiumis peab garanteerima ala arheoloogiline uurimine ja selle tulemuste ülesmõõtmine. Uuurimiste käigus avanenud ehitusosade säilitamise ja eksponeerimise võimalus otsustatakse tööde käigus ja järel.
2. Projekteerimisel arvestada kõrvalseisva Raekojaga. Projekteeritav hoonestus ei tohi olla kõrgem Raekoja räästajoonest.
3. Kolledžile mõeldud kinnistu hoonestus peab arvestama sõjaeelse hoonestuse piiridega. Hoonestus ei tohi moodustada Vanalinna jaoks võõrast suurt massi, vaid peab olema liigendatud vastavalt endiste kruntide piiridele.
4. Vastavalt Tallinnas toimunud Muinsuskaitse Nõukogu 5. novembri ²⁰⁰⁴ otsusele on jäetud lahtiseks küsimus Börsihoone ala hoonestamise asukoha küsimus; selle otsustab Nõukogu peale konkursprojektide laekumist. Nõukogu otsuses on antud kaks alternatiivettepanekut: A) Hoone rajatakse ajaloolise börsihoone asukohale ja sellel taastatakse ajaloolise börsihoone fassaad ning B) Hoone rajatakse ajaloolise börsihoone tagusele alale, kusjuures endise börsihoone alune maa-ala ei kuulu hoonestamisele, ning hoone fassaadilahendus on vaba.
5. Börsihoone asukoha kasutamisel on kaevamise käigus avastatud vundamentide-keldrite konserveerimine ja eksponeerimine kindlasti nõutav.
6. Turu ja Suure tänava punased jooned peavad kulgema vastavalt sõjaeelsele tänavajoonele, see tähendab - vastavalt 17. sajandil kavandatud linnaplaanile.

Koostas

Jevgeni Kaljundi

Haridus- ja Teadusministeerium

ministri käskkirj

Tartu

20. märts 2006. a. nr. 135

Tartu Ülikooli 30.01.2006 vaide nr 6.1-13/RE-922
rahuldamine

511

Haldusmenetluse seaduse § 85 p 1 ja 2 alusel ning arvestades Tartu Ülikooli poolt struktuuritoetuse seaduse § 22 alusel esitatud vaidega.

1. Rahuldan Tartu Ülikooli vaide nr 6.1-13/RE-922 järgmiste märkustega:

1) Haridus- ja Teadusministeeriumi hinnangul on Tartu Ülikooli Narva Kolledži õppehoone ehitamise projektiga seotud riskid kõrged. Selleks, et vältida Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) vahendite tagasinõudeid projekti ebaõnnestumise korral vastavalt struktuuritoetuste seaduse § 26 sätestatule, peab Haridus- ja Teadusministeerium vajalikuks seostada ERF-i väljamaksed projekti ajagraafikuga. See tähendab, et Haridus- ja Teadusministeerium peab vajalikuks mitte teostada väljamakseid Narva Kolledži projektile enne ehitusloa saamist. Juhul kui Narva Kolledž esitab Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutusele Innove (SA Innove) kehtiva ehitusloa enne 01.01.2007. a, kompenseeritakse projekti elluviimiseks tehtud kulud ERF-i vahenditest vastavalt struktuuritoetuse seaduse ja selle alusel välja antud õigusaktidega kehtestatud tingimustele. Kuni ehitusloa saamiseni teostab Narva Kolledž kõik kulud omal riisikol. Kui ehitusloa saamine üllatoodud tähtjaks ebaõnnestub, siis jäävad kõik tehtud kulud ja tegevusest tulenevad kahjud toetuse taotleja ja saaja kanda.

2) Teie 17.01.2006 kirjaga nr 6.1-13/RE-922 esitatud ajagraafikut hindab Haridus- ja Teadusministeerium väga pingeliseks, kuid siiski realiseeritavaks. Iga viivitus ajagraafikus viib tähtjad nihkesse, mis võib seada ohtu projekti õnnestumise. Selleks, et Narva Kolledži ehitus oleks võimalik lõpetada käesoleval programmeerimisperioodil st. 2008. aasta keskpaigaks, on äärmiselt oluline tagada esitatud graafikus püsimine, mis tähendab SA-le Innove kehtiva ehitusloa esitamist hiljemalt 01.01.2007. a. Juhul kui nimetatud kuupäevaks ei ole Narva Kolledž hoone ehitamiseks kehtivat ehitusluba esitatud, jagab Haridus- ja Teadusministeerium meetme 4.3 vahend ümber ning projekti edasine elluviimine peatatakse.

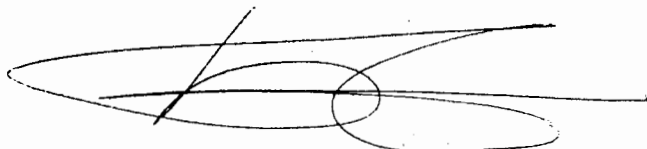
3) Teie 17.01.2006 kirja nr 6.1-13/RE-922 alusel kohustub Tartu Ülikool garanteerima projekti kogukulude tasumise võime ja kandma projekti elluviimisel tekkivad lisanduvad kulud. Palume vastav otsus vormistada Tartu Ülikooli Nõukogul, kellel on Tartu Ülikooli põhikirja ja ülikooliseaduse kohaselt vastav pädevus finantskohustuste võtmiseks ning esitada see SA-le Innove koos täiendatud projekti taotlusega.

2. Tunnistan kehtetuks Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutuse Innove 29.12.2005. a otsuse nr 143-05-45-05-1-4.3 projektitaotluse „Tartu Ülikooli Narva Kolledži õppehoone ehitamine“ taotleja mittevastavaks tunnistamise ja taotluse mitterahuldamise kohta.

2. Innistan kehtetuks Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutusse Innove 29.12.2005. a otsuse nr 142-05-4.0301-0123 projekti „Tartu Ülikooli Narva Kolledži õppehoone ehituse ettevalmistamine ja projekteerimine” muutmise taotluse rahuldamata jätmise ning projekti muutmata jätmise kohta.

4. Teen Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutusele Innove ettekirjutuse läbi viia kõnealuste projektitaotluste uus menetlemine.

5. Käesolevat käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavakstegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse „Haldusmenetluse seaduse” §-s 87 ja „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud tingimustel ja korras.

Mailis Reps
Minister

Tartu Ülikooli Narva Kolledži uue õppehoone rajamise kronoloogia.
Tegevused alates 2002. a kuni 2006. a.

- Aastal 2002 Tartu Ülikooli Narva Kolledži 1999-2001 a tegevusaruande peatükist „Narva kolledž aastal 2010“ leheküljelt 102 võib lugeda järgmist lõiku:
"2010. aastal istub Narva kolledži direktor mugavas kohvikus Narva Raekoja platsil ja vaatab oma kolledži poole. See asub kunagise börsihoone kohal, ehkki hoone väliselt päriselt kunagist kauplemiskohta ei meenuta."
- 22.01.2003 pöördus Narva kolledž Eesti suuremate ehitusfirmade (FKSM AS ja Eesti Ehitus AS) poole sooviga välja selgitada, milline oleks kõige parem võimalus lahendada Narva kolledži ruumiprobleemid: kas renoveerida olemasolev hoone või ehitada uus õppehoone?
- 03.02.2003 AS Eesti Ehitus nõustus koostama eksperthinnangu koos tasuvusanalüüsiga, mis mis aitaks valida olemasoleva hoone renoveerimise või uue hoone rajamise vahel.
- 12.06.2003 pöördusid Tartu Ülikooli Narva Kolledži direktor Katri Raik ja Sihtasutuse Pro Narva juhataja Andres Toode Narva linnapea Tarmo Tammiste poole taotlusega paludes Narva linnavalitsuse toetust nimetada Narva linna prioriteetseks eesmärgiks Narva vanalinna piirkonna arendamine ja ühtlasi suunata see taotlus aruteluks ja vastuvõtmiseks edasi Narva Linna Volikogusse. Taotlus esitati lähtudes seisukohalt, et selgelt linna prioriteedina sätestatud eesmärk on oluliseks toeks Euroopa Liidu fondidest finantseeringu taotlemisel vanalinna piirkonna arengule suuandud projektidele. Taotluses on ära märgitud ka asjaolu, et Tartu Ülikooli Narva Kolledži koostatava projekti eesmärgiks on uue kolledžihooneloomine vanalinna piirkonda, millega sisuliselt taastatakse börsihoone.
- 12.06.2003 esitas AS Eesti Ehitus eelhinnangu olemasoleva Tartu Ülikooli Narva Kolledži õppehoone edasiste renoveerimistööde tasuvusanalüüsi kohta. Eelhinnangu kohaselt hinnati olemasoleva hoone edasist renoveerimist ebaõkonoomseks.
- 13.11.2003 pöördub Narva kolledž kirjaga Narva linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Ameti esindaja hr Kalju Müüri poole, kus väljendatakse selget huvi Narva linnas asuva maa-ala vastu asukohaga Narva vanalinn, Narva raekojaplatsi kõrval asetsev endine börsihoone territoorium. Kirjas sooviti teada maa määratletud otstarvet ning kas nimetatud maa-ala suhtes ei ole algatatud tagastamisprotsessi õigusjärgsetele omanikele. Sellele kujale ei ole vastatud.
- 18.11.2003 Haridus- ja Teadusministeerium pöördub Narva kolledži poole ettepanekuga esitada eeltaotlus tõukefondide investeeringute toetuse käsutamise kava koostamiseks.
- 12.12.2003 OÜ Urban Mark teeb pakkumise Narva kolledži uue hoone eeskiisi projekteerimistööde kohta Narva linnas Raekoja platsil.
- 18.12.2003 esitab Narva kolledž avalduse algatada detailplaneering Narva vanalinna piirkonna Raekoja platsi ääres asuva maa-ala osas, kus asub börsihoone krunt ning kaks kõrvalkrunti. Detailplaneeringu alustamise põhjendus on lisatud avaldusele. Avaldused esitati paralleelselt hr Kalju Müürile Narva linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Ametisse ning Narva linnapeale hr Tarmo Tammistele.
- 13.01.2003 OÜ Urban Mark teeb pakkumise Tartu Ülikooli Narva Kolledži hoone eeskiisi visualiseeringu koostamiseks. 3D visualiseerimine ja hoone asetamine linnaruumi.
- 09.02.2004 arutas Muinsuskaitse Nõukogu alaline arhitektuurimälestiste ekspertnõukogu (protokoll nr 41) Tartu Ülikooli Narva Kolledži palvel võimalust ehitada uus õppehoone Narva vanalinna osalt endise börsihoone ja osalt viimastest idas paiknenud kvartali alale; kusjuures uus õppehoone ei taastaks ei börsihoone ega

MUINSUSKAITSE NÕUKOGU
alalise arhitektuurimälestiste ekspertnõukogu
koosoleku protokoll nr. 41

Tallinnas
09.02.04
algus kell 16.00
lõpp kell 19.20

Osa võtsid: nõukogu liikmed Mart Kalm, Mart Keskküla, Krista Kodres, Juhan Maiste, Kersti Markus, Tõnis Padu, Heino Uuetalu ja nõukogu sekretär Hain Toss;

Juurde kutsutud: Agne Trummal, Piret Annus, Riin Alatalu – Muinsuskaitseamet;
Aivar Noorma – Tallinna Kultuuriväärtuste Amet;
Rauno Schults, Eduard Kohlhof – Narva Linnavalitsus;
Jaanus Villiko, Käsper Kivisoo, Ülar Mark – TÜ Narva Kolledž;
Elvira Liiver Holmström – Tallinna Raekoda;
Evi Rooda – Märjamaa Vallavalitsus;
Aivar Jõgiste – ERA Valduse AS;
Peeter Rebane – “Uus Sakala”;
Kristin-Mari Looveer – Restaatorprojekt OÜ;
Inga Raukas, Tarmo Teedumäe – ArhitektuuriAgentuuri OÜ;
Raul Vaiksoo – R-Projekt;
Illar Kannelmäe – H. Uuetalu OÜ;

Päevakorras:

1. Tartu Ülikooli Narva Kolledži uue õppehoone rajamisest Narva vanalinna;
2. Uus kõlakoda-laululava Narva Hermann linnuse eelhoovi;
3. Tallinna Raekoja raesaali ja kodanikesaali sisekujunduse muudatuste muinsuskaitse eritingimused;
4. Tallinna vapi paigaldamisest Tallinna Raekoja peasissekäigu kohal olevasse nišši;
5. Rakvere Teatri renoveerimise muinsuskaitse eritingimuste muutmisest (nõuk. eksp. M.Kalm);
6. Kuressaare keskväljaku ümberkujundamise muinsuskaitse eritingimused;
7. Märjamaal Pärnu mnt. 101 paikneva hoone vastavusest mälestise tunnustele (nõuk. eksp. H.Uuetalu);
8. Tallinna Sakala kultuurikeskuse laiendamise projekt (nõuk. eksp. K.Markus);

Päevakorrapunkt 1

Ülar Mark kandis ette Tartu Ülikooli Narva Kolledži idee püstitada rahvusvahelise rahalise abiga finantseeritav uus õppehoone Narva vanalinna Raekoja platsi äärde hāvinud börsihoone ja temaga lõunast külgnenud kvartali osa hoonestuse kohale. Seejuures ei kavatseta sõjaeelset hoonestust rekonstrueerida (taastada) vaid seatakse eesmärgiks tänapäevase arhitektuurikeele sobitamine raekojaga. Ettekannet täiendasid Kolledži esindajad. Narva linnaarhitekt Rauno Schults esitas Narva Linnavalitsuse seisukoha, märkides ka āra, et enamik narvalasi on harjunud ideega vanalinna sõjaeelse hoonestuse maksimaalsest taastamisest. Kōik neli vastasid nõukogu liikmete küsimustele. Pārast põhjalikku arutelu nõukogu o t s u s t a s :

- 1.1. Märkida āra, et olukorras, kus puudub asjaomaste poolt ũldaktsepteeritav kontseptsioon (ũldplaneering) Narva vanalinna hoonestamise kohta ning Riigikogu poolt 1998. a. heakskiidetud “Eesti riigi kultuuripoliitika pōhialused” nāevad, ette (VII, p.7)

Narva vanalinna restaureerimist, on Kolledži õppehoone kavandamine Narva vanalinna kiirustav ja ennatlik.

1.2. Arvestades TÜ Narva Kolledži huvi avanenud rahastamisvõimaluste kasutamiseks ning Narva Linnavalitsuse huvi investeeringute toomiseks Narva vanalinna, pidada erandina võimalikuks kolledži õppehoone rajamist pakutud asukohale.

1.3. Pidada põhimõtteliselt võimalikuks tänapäevase arhitektuurikeele ja materjalide kasutamist selles asukohas (restaureeritud barokse Narva raekoja kõrval ja osaliselt tema ees), kusjuures on vajalik kasutada väärikaid ja kvaliteetseid ehitusmaterjale ja hoone projekti saamiseks tuleb eelnevalt korraldada avalik arhitektuurivõistlus.

Päevakorrapunkt 2

Illar Kannelmäe tutvustas Narva Muuseumi poolt tellitud eskiislahendust uue kõlakoja-laululava rajamiseks Hermannii linnuse eelõue ja vastas nõukogu liikmete küsimustele. Pärast arutelu nõukogu **otsustas**:

2.1. Pidada võimalikuks olemasoleva kõlakoja-laululava asendamist suuremaga Narva Hermannii linnuse eelõues, kusjuures:

2.1.1. laululava peaks oma lahenduselt olema võimalikult tänapäevane, kerges konstruktsioonis ja vormilt lihtne;

2.1.2. pakutud eskiislahenduse varikatus on liiga suur, seda tuleks oluliselt vähendada;

Päevakorrapunkt 3

Elvira Liiver Holmström tutvustas 19.01.04 toimunud arutelu tulemustel koostatud muinsuskaitse eritingimusi Tallinna Raekoja raesaali ja kodanikesaali praeguse sisekujunduse muutmiseks ja vastas nõukogu liikmete küsimustele. Nõukogu **otsustas**:

3.1. Pidada sisekujunduse muutmise kontseptsiooni õigeks ja nõustuda eritingimustega.

3.2. Nõukogu ei pea õigeks taotlust kasutada põrandaviimistluse alusena n.n. barokliku kontseptsiooni. Raesaali põrandaviimistluseks kasutada eri suurusega koredapinnalisi paeplaate, eesmärgiga saavutada mulje, mis oleks lähedane keskaegsele tallinlikule dielepõrandale.

Päevakorrapunkt 4

Elvira Liiver Holmström tutvustas mõtet paigaldada raekoja peasissepääsu kohal paiknevasse nišši Tallinna suur vapp (teise põhjafassaadil paiknevasse nišši paigaldatakse seal olnud maali "Viimne Kohtupäev" koopia) ja vastas nõukogu liikmete küsimustele. Nõukogu **otsustas**:

4.1. Pidada vapi paigaldamist põhjendatuks.

Päevakorrapunkt 5

Raul Vaiksoo kandis ette põhjendused, miks on vaja osaliselt muuta muinsuskaitse eritingimusi Rakvere Teatri renoveerimiseks-juurdeehitamiseks. Oma seisukoha esitas Mart Kalm. Mõlemad vastasid nõukogu liikmete küsimustele. Nõukogu **otsustas**:

5.1. Pidada põhjendatuks eritingimuste muutmist fassaadide ja külgmiste pealeehituste kõrguse osas;

Päevakorrapunkt 6

Kristin-Mari Looover andis lühiülevaate Kuressaare keskväljaku kujundamise idee-võistluse tulemustest ning tema poolt koostatud muinsuskaitse eritingimustest väljaku

planeerimiseks ja kujundamiseks. Seejärel vastas ta nõukogu liikmete küsimustele.
Nõukogu otsustas:

6.1. Pidada esitatud eritingimusi Kuressaare vanalinna peaväljakule sobivateks;

Päevakorrapunkt 7

Riin Alatalu andis ülevaate Märjamaal Pärnu mnt. 101 paikneva endise Haimre karjamõisa ajutise kaitse alla võtmisest elanike esildisel ja vastas nõukogu liikmete küsimustele. Heino Uuetalu esitas omapoolse ekspertiisiseisukoha. Aivar Jõgiste selgitas arutlusaluse objektiga seotud omanike kavatsusi. Pärast arutelu nõukogu otsustas

7.1. Mitte pidada Märjamaal Pärnu mnt. 101 paiknevat hoonet piisavalt mälestise tunnustele vastavaks, et võtta ta kultuurimälestisena vabariikliku kaitse alla;

7.2. Kuna hoone on Märjamaa peatänava hoonestuse Märjamaale omase miljöö terviklikkuse säilitamise seisukohalt oluline, teha Märjamaa Vallavalitsusele ettepanek vältida tema lammutamist ja kaitsta kogu tänava hoonestust miljööväärtusena.

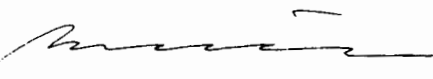
Päevakorrapunkt 8

Inga Raukas ja Tarmo Teedumäe tutvustasid Sakala keskuse renoveerimise ja laiendamise projektlahendust. Oma seisukoha esitasid Peeter Rebane ja nõukogu-poolne ekspert Kersti Markus. Kõik eelnimetatud vastasid nõukogu liikmete küsimustele. Pärast igakülgset arutelu nõukogu otsustas:

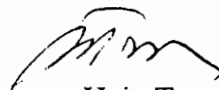
8.1. Pidades silmas nõukogu 29.05.03 koosoleku (protokoll nr. 34, päevakorrapunkt 9) otsust vajadusest kaitsta Tallinna linnaruumi väärtuslikke löike/alasid (näitena oli toodud "Estonia" teatri vastast Välisministeeriumi hooneni kulgev väljak-puiestee) peab nõukogu esitatud lahendust ruumiprogrammi poolest ülepaisutatuks, millest tingituna tema suur kõrgus lõhub vaadeldava linnaruumi tasakaalu ja on liigseks kontrastiks seda linnaruumi moodustavatele hoonetele.

8.2. Eelmisest punktist tulenevalt teeb nõukogu ettepaneku vähendada hoone põhjapoolsest fassaadist tagasiastuva ülemise osa kõrgust 25 meetrini, kusjuures lavatorni kõrguseks võiks erandina olla 31 meetrit.

8.3. Nõukogu avaldas nõrdimust uue Sakala keskuse projekti senise asjaajmiskultuuri üle. Kõne all oleva, arhitektuurimälestistest ümbritsetud piirkonna hoonestamist kavandades pidanuks arhitektuurivõistluse tingimustega kaasnema ala muinsuskaitseline analüüs.

Krista Kodres
esimees

Hain Toss
sekretär

Mr. A. Liimets
Tõks
21.09.06
Narva Linnavalitsusele

Narvas, ...
Börsihoone päästmise algatusrühmalt

Börsihoone asukohale TÜNK uue õppehoone ehitamisest

Vastavalt Kohaliku Omavalitsuse Korralduse Seaduse §32 lg. 2 saadame Teile meie poolt kogutud Narva Linnavolikogu valijate allkirjalehed, edastamiseks Narva Linnavolikogule. Ühtlasi lisame valijate poolt taotletavate Linnavolikogu otsuste eelnõu. Taotluste sisu ja motiivid on toodud lisatud allkirjalehtedel. Vajadusel oleme valmis esitama täiendavaid selgitusi ja põhjendusi, nii kirjalikult kui suuliselt. Palume meid teavitada materjalide edastamisest Linnavolikogule ja Linnavalitsuse seisukohast. Soovime osa võtta tõstatatud küsimuse arutelust Linnavolikogus.

Lisad:

1. Tekstis nimetatud allkirjalehed*, kokku 52 lehte 1358 allkirjaga;
2. Narva Linnavolikogu otsuse eelnõu 1. lehel;
3. Seletuskiri Narva LVK otsuse eelnõule koos lisadega.

*Märkus. Nimetatud allkirjalehtedel on Narva Linnavolikogu otsuse nr 72/54 vastuvõtmise kuupäevana ekslikult märgitud 24.11.2005. Õige kuupäev on 28.04.2005. Ka otsuse nimetus pole õige. Õige nimetus on "Endise börsihoone maa-ala detailplaneeringu kehtestamine."

Algatusrühma
liikmed:

J.Tõnisson

J.Kaup

A.Kutti

V.Kozõrev

I.Kurov

L.Bogdanova

N.Belotserkovskaja

Tallinna mnt. 4-5 tel 53436550

Rakvere 40-53 tel 3542288

Kreenholmi 29-32 tel 55687712

Kangelaste 17-33 tel 3547908

Tallinna mnt. 17-14 tel 56902566

Suur 8-1 tel 58054040

Uusküla 5-64 tel 3594923

M. Gajdarova
Kui paljus on side
Narva valijaid?
AG

EESTI VABARIIK
NARVA LINNAVALITSUS
20.09.06
214-KL
NI

1.17